



Vlaanderen
is talent

**Premie Kwalificerend Werkplekieren voor ondernemingen
& Leerlingenpremie alternerende opleiding**

Jaarrapport schooljaar 2023-2024

Maart 2026

DEPARTEMENT
WERK, ECONOMIE
WETENSCHAP, INNOVATIE &
SOCIALE ECONOMIE

departementwewis.be

INHOUD

Inhoud	1
1 Situering maatregelen	2
2 Aanvraagprocedure en globale analyse	3
3 Premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen	6
3.1 Aantal ondernemingen dat de premie aanvroeg	6
3.2 Aantal betaalde dossiers per soort opleiding en per provincie	6
3.3 Aantal betaalde ondernemingen en betrokken lerenden	8
3.4 Aantal geweigerde aanvragen en weigeringsredenen	8
3.5 Aantal lerenden per onderneming	9
3.6 Type overeenkomst	9
3.7 Profiel ondernemingen	11
3.7.1 Ondernemingsgrootte	11
3.7.2 Ondernemingssector	11
4 Leerlingenpremie Alternierende opleiding	13
4.1 Aantal aanvragen en dossiers	13
4.2 Weigeringsredenen	14
4.3 Profiel leerlingen	14
4.3.1 Leeftijdsklasse en geslacht	14
4.3.2 Provincie	15
4.3.3 Ondernemingssector	15
4.3.4 Ondernemingsgrootte	17
5 Opleidingen	18
5.1 Type overeenkomst	18
5.2 Gevolgde opleidingen uitbetaalde premies	19
5.2.1 Top 10 opleidingen leerlingenpremie	19
5.3 Top 10 opleidingen premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen	20
6 Conclusie en aanbevelingen	21

1 SITUERING MAATREGELEN

Op 1 september 2023 voerde de Vlaamse Regering **de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen** in, evenals een **leerlingenpremie alternerende opleiding**. Deze premies vervangen vier maatregelen:

- de doelgroepvermindering voor de mentor (mentorkorting);
- de start- en stagebonus;
- de doelgroepvermindering voor leerlingen in een alternerende opleiding;
- de doelgroepvermindering voor deeltijds werkende jongeren uit het beroepssecundair onderwijs.

Met de **premie voor kwalificerend werkplekleren** kiest de wetgever voor één duidelijke premie voor ondernemingen als beloning voor het engagement als leerwerkplek, stimuleert hij hen tot het zorgen voor kwalitatieve begeleiding van de lerende op de werkplek en zet hij hen aan om mee te werken aan kwalificerende opleidingen.

Ondernemingen moeten aan volgende voorwaarden voldoen om de premie te bekomen:

- De vestiging die de lerende opleidt, ligt in het Vlaams Gewest.
- De onderneming leidt de lerende minstens 4 maanden op in het schooljaar waarvoor de premie wordt aangevraagd.
- De onderneming en de lerende hebben een overeenkomst in het kader van een opleiding die leidt naar een kwalificatie van hoogstens niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur én in het kader van een alternerende opleiding in het secundair onderwijs, een duale opleiding in het volwassenenonderwijs of een graduaat basisverpleegkunde.
- De overeenkomst bevat vooraf bepaalde gegevens en moet tijdig geregistreerd zijn (binnen de 3 maanden na de start in het loket app.werkplekduaal.be voor alternerende/duale overeenkomsten of uiterlijk 31/7 van het schooljaar in het WSE-loket voor graduat basisverpleegkunde).
- De onderneming moet een mentor aanwijzen die de lerende op de werkplek begeleidt en opleidt. Die mentor moet werken voor de onderneming die de premie aanvraagt en een mentoropleiding hebben gevolgd die afgerond is ten laatste op 31/08 van het schooljaar waarvoor de premie wordt aangevraagd.
- De onderneming vraagt de premie aan (door zijn bankrekeningnummer te registreren in het loket app.werkplekduaal.be of de overeenkomst te registreren in het WSE-loket voor de graduat basisverpleegkunde).

Met de **leerlingenpremie alternerende opleiding** wil de Vlaamse overheid leerlingen in het duaal en alternerend leren in het secundair onderwijs motiveren om hun opleiding succesvol te beëindigen. De leerlingenpremie heeft een beperkter toepassingsgebied qua opleidingen dan de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen.

In tegenstelling tot de voorloper, de startbonus, wordt de leerlingenpremie niet afgebakend

door een leeftijdsvoorwaarde en kunnen alle leerlingen, ongeacht hun leeftijd, de premie bekomen.

Om de premie te ontvangen moet aan deze voorwaarden voldaan zijn:

- De leerling woont in het Vlaams gewest.
- De leerling heeft een overeenkomst in het kader van een alternerende opleiding secundair onderwijs die leidt naar een kwalificatie van hoogstens niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur.
- De leerling wordt minstens 4 maanden opgeleid op de werkplek in het schooljaar waarvoor de premie wordt aangevraagd.
- De overeenkomst werd tijdig, binnen de drie maanden na de start, geregistreerd in het digitale loket app.werkplekduaal.be.
- De opleidingsverstrekker vraagt de premie tijdig aan, op vraag van de leerling, door het bankrekeningnummer te registreren in het loket app.werkplekduaal.be.

De premie kwalificerend werkplekleren voor de onderneming bedraagt per lerende 600 euro als de lerende geen leervergoeding van de onderneming ontvangt of 1.000 euro als de lerende wel een leervergoeding van de onderneming ontvangt.¹

De leerlingenpremie alternerende opleiding bedraagt 500 euro.

Per schooljaar kan de onderneming en de leerling maar 1 premie ontvangen voor dezelfde combinatie werkgever/leerling. De leerling of onderneming (per lerende) kan de premie maximaal 3 keer ontvangen. Eerder ontvangen start- of stagebonussen worden mee in rekening genomen.

2 AANVRAAGPROCEDURE EN GLOBALE ANALYSE

De regelgeving over de duale en alternerende opleidingen legt de registratie op van de overeenkomst bij het digitaal loket van Departement WEWIS (app.werkplekduaal.be). De overeenkomsten voor de graduaatopleiding basisverpleegkunde registreert de werkgever, per lerende én per schooljaar, via het WSE-loket bij het Departement WEWIS.

Voor iedere geregistreerde overeenkomst, waarvoor de onderneming de premie aanvroeg, wordt per schooljaar een dossier aangemaakt voor de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen. Voor overeenkomsten in alternerend leren secundair onderwijs wordt als de leerling de premie aanvroeg, ook een dossier voor de leerlingenpremie aangemaakt.

De applicatie KWPL toetst vervolgens, hoofdzakelijk op basis van elektronische gegevensuitwisselingen, af of er aan de voorwaarden werd voldaan voor het bekomen van de premie. Dossiers waarin aan alle voorwaarden werd voldaan, worden goedgekeurd en vervolgens uitbetaald. De overige dossiers worden geweigerd.

¹ Meer informatie over de overeenkomsten die gebruikt worden in het kader van alternerende opleidingen in het secundair onderwijs en duale opleidingen in het volwassenenonderwijs: [Overeenkomsten](#) | [Vlaanderen.be](#)

Voor het schooljaar 2023-2024 werden de eerste premies betaald eind 2024. Door vertraging in de ontwikkeling werd geopteerd voor een gefaseerde oplevering van IT-functionaliteiten zodat de aanvragen op tijd konden worden ingediend, en enkel de betaling vertraging opliep. De mentor moet werken voor de onderneming die de premie aanvraagt. Dossiers werden geweigerd omdat de mentor niet geregistreerd was op dezelfde KBO als de leerling. Als men aantoonde dat de mentor wel degelijk werkt voor hetzelfde bedrijf als de leerling wordt het dossier alsnog goedgekeurd en de premie betaald. De extra bewijslast voor de werkgever en de manuele verwerking zorgde voor een latere betaling voor deze dossiers.

De laatste betaling werd uitgevoerd op 5 mei 2025. We verwachten dat dit in de toekomst vlotter zal verlopen en alle premies uiterlijk 6 maanden na het einde van het betrokken schooljaar betaald zullen zijn.

Voor schooljaar 2023-2024 werden er in totaal 12.878 dossiers aangemaakt voor de beide premies samen. Er zijn 8 dossiers meer voor de leerlingenpremie dan voor de premie voor ondernemingen.

Tabel 1: Aantal en aandeel dossiers per type premie en per status

Status dossiers	Aantal dossiers premie leerling	Aandeel dossiers premie leerling	Aantal dossiers premie onderneming	Aandeel dossiers premie onderneming
Betaald	4.790	74%	4.084	63%
Geweigerd	1.653	26%	2.351	37%
Totaal	6.443	100%	6.435	100%

1.653 dossiers voor de leerlingenpremie (26%) en 2.351 dossiers voor ondernemingen (37%) werden geweigerd. Een dossier kan om meerdere redenen geweigerd worden. Betrokkene krijgt, na de weigering, een maand de tijd om bijkomende info te bezorgen die aantoonde dat de reden waarom het dossier werd geweigerd niet klopt. Op basis van de bijkomende informatie kan het dossier alsnog goedgekeurd worden.

74% van de dossiers voor de leerlingenpremie werden uitbetaald, voor de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen was dat 63%.

Vergelijken we het aantal betaalde dossiers alternerend leren secundair onderwijs voor beide premies met het aantal dossiers van de start- en stagebonus in het voorgaande schooljaar, dan zien we een stijging met 161% voor de leerlingenpremie en 20% voor de premie ondernemingen.

Voor beide premies is de toename te verklaren door:

- Het aantal leerlingen in duaal leren nam in het schooljaar 2023-2024 toe tot 4.416, een stijging met 1.448 inschrijvingen tegenover schooljaar 2022-2023 (49%). Daarnaast maken ook 2.863 leerlingen leren en werken (DBSO + leertijd) deel uit van het toepassingsgebied 'alternerende opleidingen', een daling met 54% door de gefaseerde integratie in duaal leren en aanloopfase. Het totale toepassingsgebied daalde met 27%. (bron: Vlaams Partnerschap Duaal Leren: jaarrapport 2023-2024)

- De groei van het aantal gestarte overeenkomsten in het stelsel duaal leren in het secundair onderwijs: in het schooljaar 2023-2024 zijn in totaal 7.395 overeenkomsten gestart, 932 meer dan in schooljaar 2022-2023, of een stijging met 14,4% (bron: Vlaams Partnerschap Duaal Leren: jaarrapport 2023-2024). Niet iedere leerling in DBSO heeft een werkplekovereenkomst. Sommige leerlingen hebben meerdere werkplekovereenkomsten per schooljaar.
- De koppeling aan de registratie van de overeenkomsten alternerende opleidingen, waardoor een belangrijke administratieve vereenvoudiging werd gerealiseerd.

Voor de leerlingenpremie is de sterke toename verder te verklaren door het wegvallen van de leeftijdsvoorwaarde (max. 18 jaar bij de eerste aanvraag van de premie bij de startbonus). Dit was voor de ondernemingen al gerealiseerd door de aanvullende en verruimde stagebonus die werd ingevoerd als Coronamaatregel.

Duaal leren in het volwassenenonderwijs is pas sinds schooljaar 2022-2023 mogelijk en is gestart met 186 cursisten, waarvoor 111 premies aan ondernemingen werden betaald.

Slechts 93 uitbetaalde premies voor ondernemingen in het kader van een graduaat basisverpleegkunde is verrassend, gezien de 5.096 leerlingen (bron: dataloop onderwijs Vlaanderen) in deze opleiding.

Tabel 2: Aantal premies per soort opleiding en budget, per type premie

Soort opleiding	Premie leerling	Premie onderneming	Startbonus 22-23	Stagebonus 22-23
Alternerende opleidingen (duaal leren en Leren & Werken) secundair onderwijs	4.790	3.880	1.832	3.232
Duale opleidingen volwassenenonderwijs		111		
Graduaat basisverpleegkunde		93		
Totaal aantal betaalde dossiers	4.790	4.084		
Betaalde dossiers met leervergoeding (€ 1.000)		3.919		
Betaalde dossiers zonder leervergoeding (€ 600)		165		
Totaal betaald bedrag	€ 2.396.000	€ 4.018.000		

Voor het schooljaar 2023-2024 werd in totaal € 2.396.000 aan leerlingenpremiën uitbetaald en € 4.018.000 aan premies voor de onderneming.

3 PREMIE KWALIFICEREND WERKPLEKLEREN VOOR ONDERNEMINGEN

3.1 Aantal ondernemingen dat de premie aanvroeg

Om een premie te ontvangen moet de onderneming de premie aanvragen en zijn bankrekeningnummer registreren in het loket app.werkplekduaal.be of de overeenkomst graduaat basisverpleegkunde registreren in het WSE-loket.

3.712 ondernemingen vroegen één of meerdere premies voor het schooljaar 2023-2024 aan.

Voor 942 ondernemingen werd een overeenkomst alternerend leren in het secundair onderwijs of duaal leren in het volwassenenonderwijs geregistreerd, maar gaf de onderneming niet aan dat deze de premie wil ontvangen en voegde geen rekeningnummer toe waardoor deze onderneming de premie misliep. Er werd nochtans enkele keren proactief over de premie gecommuniceerd.

Tabel 3: Aantal ondernemingen die de premie kwalificerend werkpleklere voor ondernemingen al dan niet aanvroegen

Aanvraag premie onderneming	Aantal ondernemingen	Aandeel
Ja	3.712	79%
Nee	942	21%

3.2 Aantal betaalde dossiers per soort opleiding en per provincie

Voor het schooljaar 2023-2024 werden 4.084 dossiers uitbetaald, goed voor € 4.018.000.

Naast het alternerend leren secundair onderwijs komt ook het begeleiden van lerenden in het kader van duaal leren volwassenenonderwijs of de graduaatsopleiding basisverpleegkunde in aanmerking voor een premie.

Omwille van de verplichte omvangrijke stagecomponent werd een uitzondering ingeschreven in de regelgeving voor het graduaat basisverpleegkunde. De premie was initieel gericht op maximaal VKS-niveau 4. Toch vragen de stagebedrijven slechts uitzonderlijk de premie aan: 156 aanvragen waarvan er 93 werden goedgekeurd en uitbetaald.

Tabel 4: Aantal premies voor de onderneming per soort opleiding

Soort opleiding	Aantal dossiers premie onderneming	Aandeel dossiers premie onderneming
Alternerende opleidingen (duaal leren en Leren & Werken) secundair onderwijs	3.880	95%
Duale opleidingen volwassenenonderwijs	111	3%
Graduaat basisverpleegkunde	93	2%
Totaal aantal dossiers	4.084	
Betaalde dossiers met leervergoeding (€ 1.000)	3.919	96%
Betaalde dossiers zonder leervergoeding (€ 600)	165	4%

In het kader van duaal/alternerend leren in het secundair onderwijs en het volwassenenonderwijs werden 4 dossiers uitbetaald voor buitenlandse ondernemingen zonder toegang tot het loket app.werkplekduaal.be. Deze dossiers werden handmatig behandeld, waardoor geen beroep kan gedaan worden op elektronische gegevensuitwisseling om extra informatie in te winnen voor statistische verwerking. Ze zijn daarom niet opgenomen in onderstaande tabellen.

Tabel 5: Aantal premies voor de onderneming per provincie

Werkplek provincie	Aantal dossiers premie onderneming	Aandeel dossiers premie onderneming
Provincie Antwerpen	1.216	30%
Provincie Oost-Vlaanderen	971	24%
Provincie West-Vlaanderen	789	19%
Provincie Limburg	574	14%
Provincie Vlaams-Brabant	530	13%
Totaal	4.080	100%

3.3 Aantal betaalde ondernemingen en betrokken lerenden

De applicatie KWPL bevat 4.080 betaalde dossiers voor de premie kwalificerend werkplekieren voor ondernemingen, afkomstig van 2.725 unieke ondernemingen en 3.962 unieke betrokken lerenden.

Tabel 6: Aantal dossiers, unieke lerenden en unieke ondernemingen waarvoor een premie aan de onderneming werd uitbetaald

Premie onderneming	Betaald
Aantal betaalde dossiers	4.080
Aantal unieke lerenden	3.962
Aantal unieke ondernemingen	2.725

3.4 Aantal geweigerde aanvragen en weigeringsredenen

2.351 dossiers voor een premie voor een onderneming werd geweigerd. 45% hiervan werd geweigerd omwille van het niet bereiken van de minimumduur van de overeenkomst (4 maanden), 34% hiervan omdat de mentor niet in orde was: mentoren moeten een erkende mentoropleiding gevolgd hebben voor het einde van het schooljaar waarin de onderneming de premie wenst te bekomen. In 18% van de geweigerde aanvragen werd niet aan deze voorwaarde voldaan. Daarnaast moet er ook een geldige werkrelatie zijn tussen de onderneming die de premie aanvraagt en de mentor. Dit houdt in dat de mentor werkt voor de onderneming of dat de onderneming de kost draagt van de mentor tijdens de minimumperiode dat de leerling/student aanwezig is op de werkplek. In 16% van de geweigerde aanvragen werd geen geldige werkrelatie gevonden.

Tabel 7: Aandeel van de geweigerde dossiers premie onderneming per weigeringsreden

Weigeringsreden	Aandeel dossiers premie onderneming
Minimum 4 maanden overeenkomst	45%
Mentoropleiding niet tijdig gevolgd	18%
Geen geldige werkrelatie tussen mentor en onderneming	16%
Dubbel dossier	8%
Niet tijdig ingediend	6%
Leerwerkplek buiten Vlaanderen	4%
Overeenkomst niet conform regelgeving	2%
Maximum aantal ontvangen premies bereikt	1%
Totaal	100%

3.5 Aantal lerenden per onderneming

Eén onderneming kan meerdere lerenden tegelijkertijd opleiden. Voor elke lerende kan de onderneming een premie bekomen.

In schooljaar 2023-2024 hadden 2.166 ondernemingen of 79% één lerende in dienst waarvoor de premie werd aangevraagd. Slechts 1% van de ondernemingen had 10 of meer lerenden in dienst.

Tabel 8: Aantal lerenden per onderneming

Aantal lerenden per onderneming	Aandeel ondernemingen	Aantal ondernemingen
1	79%	2.166
2	13%	344
3	4%	102
>3	4%	113
Totaal	100%	2.726

3.6 Type overeenkomst

Volgende overeenkomsten kunnen recht geven op een premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen:

- In het toepassingsgebied alternerende opleiding in het secundair onderwijs:
 - Overeenkomst van alternerende opleiding
 - Stageovereenkomst alternerende opleiding
 - Deeltijdse arbeidsovereenkomst sociale maribel
 - Deeltijdse arbeidsovereenkomst
- In het toepassingsgebied duaal leren volwassenenonderwijs:
 - Overeenkomst duale opleiding
 - Overeenkomst duale opleiding werkende
 - Overeenkomst duale opleiding statuut
- Een stageovereenkomst in het kader van de graduaat basisverpleegkunde

90% van de lerenden wordt opgeleid met een overeenkomst alternerende opleiding².

² [Overeenkomst van Alternerende Opleiding | Vlaanderen.be](#)

Tabel 9: Type overeenkomsten waarvoor een premie aan de onderneming werd betaald.

Soort opleiding	Type overeenkomst	Aantal dossiers premie onderneming	Aandeel dossiers premie onderneming
Alternerende opleiding secundair onderwijs	Overeenkomst van Alternerende opleiding	3.671	90%
Alternerende opleiding secundair onderwijs	Deeltijdse arbeidsovereenkomst sociale maribel	133	3%
Duale opleiding volwassenenonderwijs	Overeenkomst duale opleiding werkende	108	3%
Graduaat basisverpleegkunde	Stageovereenkomst basisverpleegkunde	93	2%
Alternerende opleiding secundair onderwijs	Stageovereenkomst alternerende opleiding	66	2%
Alternerende opleiding secundair onderwijs	Deeltijdse arbeidsovereenkomst	6	0%
Duale opleiding volwassenenonderwijs	Overeenkomst duale opleiding	2	0%
Duale opleiding volwassenenonderwijs	Overeenkomst duale opleiding statuut	1	0%
Totaal		4.080	100,0%

3.7 Profiel ondernemingen

3.7.1 Ondernemingsgrootte

Voornamelijk kleine ondernemingen vragen de premie aan.

Tabel 10: Aantal werknemers in ondernemingen die een premie kwalificerend werkplekklere ontvingen

Aantal werknemers onderneming	Aandeel dossiers premie ondernemingen
Onbekend	5%
0 tot 0	2%
1 tot 4	22%
5 tot 9	12%
10 tot 19	9%
20 tot 49	13%
50 tot 99	6%
100 tot 199	6%
200 tot 499	7%
500 tot 999	6%
1000 en meer	12%
Totaal	100%

3.7.2 Ondernemingssector

Tabel 11: Nace-sectorcode van de ondernemingen die een premie kwalificerend werkplekklere ontvingen

Onderneming NACE-sector omschrijving	Aantal dossiers premie onderneming	Aandeel dossiers premie onderneming
Bouw	843	20,7%
Kleinhandel	514	12,6%
Maatschappelijke dienstverlening	668	16,4%
Garagewezen	265	6,5%
Horeca en toerisme	282	6,9%
Overige diensten aan personen	264	6,5%
Onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging	190	4,7%
Onbekend	212	5,2%
Primaire sector	109	2,7%
Vervaardiging van metaalproducten	92	2,3%
Recreatie, cultuur en sport	94	2,3%
Groothandel en handelsbemiddeling	72	1,8%

Vervaardiging van dranken, voeding en tabak	48	1,2%
Gezondheidszorg	106	2,6%
Onderwijs	31	0,8%
Chemische industrie	38	0,9%
Houtindustrie en vervaardiging van meubels	31	0,8%
Logistiek	30	0,7%
Overige zakelijke dienstverlening	28	0,7%
Consultancy en wetenschappelijke activiteiten	30	0,7%
Reparatie en installatie van machines en consumentenartikelen	26	0,6%
Transport	16	0,4%
Vervaardiging van (elektrische) apparaten en werktuigen	22	0,5%
Grafische nijverheid	16	0,4%
Belangenvertegenwoordiging	10	0,2%
Vervaardiging van transportmiddelen	10	0,2%
Overige industrie	1	0,0%
Vervaardiging van bouwmaterialen	4	0,1%
Afval en recyclage	6	0,1%
Metallurgie	3	0,1%
Textiel en kleding	7	0,2%
Energie en water	3	0,1%
Informaticatechnologie	4	0,1%
Financiële diensten	1	0,0%
Rubber- en kunststofnijverheid	3	0,1%
Informatie en media		0,0%
Vervaardiging van informatica en elektronische producten	1	0,0%
Totaal	4.080	100,0%

4 LEERLINGENPREMIE ALTERNERENDE OPLEIDING

4.1 Aantal aanvragen en dossiers

Er werden in het schooljaar 2023-2024 6.432 aanvragen voor de leerlingenpremie alternerende opleiding ingediend. Om de premie te krijgen moet de leerling in de overeenkomst aangeven de premie te willen ontvangen en moet de school het rekeningnummer van de leerling bij de overeenkomst in het loket app.werkplekduaal.be registreren.

4.790 aanvragen werden goedgekeurd en uitbetaald, goed voor € 2.396.000.

1.653 aanvragen werden geweigerd.

11 premies betroffen dossiers in het kader van de interregionale mobiliteit: leerlingen die een opleiding volgen die leidt tot een Vlaamse kwalificatie, maar niet in Vlaanderen aan het werkplekleren zijn. Deze dossiers werden handmatig behandeld waardoor geen gebruik kon gemaakt worden van elektronische gegevensuitwisseling om het profiel van de gebruiker in kaart te brengen. Ze zijn niet verder opgenomen in onderstaande tabellen.

Voor de betaalde dossiers komt het aantal leerlingen exact overeen met het aantal dossiers omdat elke leerling slechts een keer de premie per schooljaar kan ontvangen. Het aantal ondernemingen ligt lager dan het aantal leerlingen omdat één onderneming verschillende leerlingen tegelijk kan begeleiden op de werkplek.

Voor de geweigerde dossiers ligt het aantal dossiers hoger dan het aantal leerlingen. Dit heeft te maken met het feit dat er voor een leerling meer dan één dossier aangemaakt wordt per schooljaar wanneer er meerdere overeenkomsten geregistreerd werden voor datzelfde schooljaar. Slechts 1 dossier wordt uitbetaald, de overige werden geweigerd. De leerling kan immers slechts éénmaal per schooljaar de leerlingenpremie ontvangen.

Tabel 12: Aantal en aandeel dossiers leerlingenpremie, aantal leerlingen en aantal ondernemingen; per status

Premie leerling	Betaald	Geweigerd	Totaal
Aantal dossiers	4.779	1.653	6.432
Aandeel dossiers	74%	26%	100%
Aantal leerlingen	4.779	1.531	6.310
Aantal ondernemingen	3.474	1.249	4.723

Voor 927 overeenkomsten alternerende opleiding secundair onderwijs werd geen premie aangevraagd. Het gaat over 852 unieke leerlingen. De leerlingenpremie wordt in rekening gebracht om de netto bestaansmiddelen van de leerling te bepalen. Dit kan een reden zijn om de premie niet aan te vragen. Voor leerlingen woonachtig buiten het Vlaams gewest

wordt door de opleidingsverstrekker vaak geen aanvraag ingediend omdat die niet voldoen aan het criterium 'wonen in het Vlaams gewest'.

Tabel 13: Aantal overeenkomsten alternerende opleiding secundair onderwijs en aantal unieke leerlingen waarvoor geen premie werd aangevraagd

Aanvraag premie leerling	Aantal overeenkomsten	Aantal leerlingen
Nee	927	852

4.2 Weigeringsredenen

Een leerlingenpremie kan om meerdere redenen geweigerd worden. Net zoals bij de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen is de minimumduurtijd van de overeenkomst van 4 maanden de voornaamste reden om een dossier te weigeren. Daarnaast zien we heel veel dubbele dossiers: voor die leerling is er al een goedgekeurde overeenkomst. Gezien de premie per schooljaar slechts een keer toegekend wordt, worden de andere dossiers van die leerling voor dat schooljaar geweigerd. 3% van de leerlingen hadden al 3 keer een leerlingenpremie ontvangen.

Tabel 15: Aandeel van de geweigerde leerlingenpremies per weigeringsreden

Weigeringsreden	Aandeel dossiers premie leerling
Minimum 4 maanden overeenkomst	54%
Dubbel dossier	27%
Leerling woont niet in Vlaanderen	11%
Niet tijdig ingediend	4%
Maximaal aantal premies bereikt	3%
Totaal	100%

4.3 Profiel leerlingen

4.3.1 Leeftijdsklasse en geslacht

68% van de leerlingen die een premie ontvingen in schooljaar 2023-2024 waren mannen 32% vrouwen. De leeftijd wordt bepaald op het moment van de aanvraag. De mannen zijn gemiddeld jonger dan de vrouwen. De 5 leerlingen ouder dan 25 jaar zijn een uitzondering, gezien de maximumleeftijd van 25 jaar in het secundair onderwijs.

Tabel 26: Aantallen leerlingenpremies per leeftijdsklasse en gender (gebaseerd op ontvangstdatum dossier)

Lerende leeftijdsklasse	Man	Aandeel mannen naar leeftijd	Vrouw	Aandeel vrouwen naar leeftijd	Totaal	Aandeel leerlingen naar leeftijd
-------------------------	-----	------------------------------	-------	-------------------------------	--------	----------------------------------

-18	1.154	35,6%	426	27,8%	1.580	33,1%
18-19	1.544	47,6%	745	48,6%	2.289	47,9%
20-24	543	16,7%	362	23,6%	905	18,9%
25+	4	0,1%	1	0,1%	5	0,1%
Totaal	3.245	100,0%	1.534	100,0%	4.779	100,0%

4.3.2 Provincie

Tabel 37: Aantal leerlingen dat een leerlingenpremie kreeg per provincie

Lerende provincie	Aantal leerlingen	Aandeel leerlingen
Provincie Antwerpen	1.496	31%
Provincie Oost-Vlaanderen	1.119	24%
Provincie West-Vlaanderen	825	17%
Provincie Vlaams-Brabant	703	15%
Provincie Limburg	636	13%
Totaal	4.779	100,0%

4.3.3 Ondernemingssector

Tabel 18: Nace-sectorcode van de ondernemingen waar de leerling stage liep

Onderneming NACE-sector omschrijving	Aantal dossiers premie leerling	Aandeel dossiers premie leerling
Bouw	998	20,9%
Kleinhandel	692	14,5%
Maatschappelijke dienstverlening	501	10,5%
Garagewezen	436	9,1%
Horeca en toerisme	396	8,3%
Overige diensten aan personen	315	6,6%
Onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging	209	4,4%
Onbekend	194	4,1%
Primaire sector	125	2,6%
Vervaardiging van metaalproducten	119	2,5%
Recreatie, cultuur en sport	118	2,5%
Groothandel en handelsbemiddeling	100	2,1%
Vervaardiging van dranken, voeding en tabak	72	1,5%
Gezondheidszorg	58	1,2%
Onderwijs	48	1,0%
Chemische industrie	42	0,9%
Houtindustrie en vervaardiging van meubels	41	0,9%

Logistiek	41	0,9%
Overige zakelijke dienstverlening	40	0,8%
Consultancy en wetenschappelijke activiteiten	37	0,8%
Reparatie en installatie van machines en consumentenartikelen	33	0,7%
Transport	29	0,6%
Vervaardiging van (elektrische) apparaten en werktuigen	28	0,6%
Grafische nijverheid	19	0,4%
Belangenvertegenwoordiging	15	0,3%
Vervaardiging van transportmiddelen	12	0,3%
Overige industrie	10	0,2%
Vervaardiging van bouwmaterialen	9	0,2%
Afval en recyclage	8	0,2%
Metallurgie	6	0,1%
Textiel en kleding	6	0,1%
Energie en water	5	0,1%
Informaticatechnologie	5	0,1%
Financiële diensten	4	0,1%
Rubber- en kunststofnijverheid	4	0,1%
Informatie en media	3	0,1%
Vervaardiging van informatica en elektronische producten	1	0,0%
Totaal	4.779	100%

4.3.4 Ondernemingsgrootte

Tabel 19: Grootte van de ondernemingen waar de leerling stage liep

Aantal werknemers onderneming	Aandeel dossiers premie leerling
Onbekend	5%
0 tot 0	2%
1 tot 4	25%
5 tot 9	12%
10 tot 19	11%
20 tot 49	14%
50 tot 99	6%
100 tot 199	5%
200 tot 499	6%
500 tot 999	5%
1000 en meer	9%
Totaal	100%

5 OPLEIDINGEN

5.1 Type overeenkomst

De onderneming kan een premie bekomen voor:

- lerenden met een overeenkomst die leidt naar een Vlaamse onderwijskwalificatie in het kader van een alternerende opleiding secundair onderwijs (een overeenkomst van alternerende opleiding, een stageovereenkomst alternerende opleiding, een deeltijdse arbeidsovereenkomst (sociale maribel)).
- lerenden in een duale opleiding in het volwassenonderwijs (een overeenkomst van duale opleiding, een overeenkomst van duale opleiding statuut, een overeenkomst van duale opleiding met de eigen werkgever)
- of lerenden in een opleiding graduaat basisverpleegkunde die een stageovereenkomst afsluit.

De leerling kan alleen een premie ontvangen voor een alternerende opleiding secundair onderwijs.

Als we kijken naar het aantal dossiers per type overeenkomst, dan zien we dat in het gros van de dossiers een overeenkomst alternerende opleiding in het alternerend leren secundair onderwijs afgesloten werd, en dit voor beide type premies: 95% in het geval van de leerlingenpremie en 90% in het geval van de premie voor de onderneming. Dit type overeenkomst komt binnen alternerende en duale opleidingen (in het secundair en volwassenenonderwijs) ook het meeste voor.³

Tabel 20: Aantal dossiers per soort en type overeenkomst, per type premie

Soort opleiding	Overeenkomst type	Premie leerling	Premie onderneming
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Overeenkomst alternerende opleiding	4.536	3.671
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Deeltijdse arbeidsovereenkomst sociale maribel	164	133
Duale opleiding in het volwassenenonderwijs	Overeenkomst duale opleiding werkende		108
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Deeltijdse arbeidsovereenkomst	14	6
Duale opleiding in het volwassenenonderwijs	Overeenkomst duale opleiding		2
Duale opleiding in het volwassenenonderwijs	Overeenkomst duale opleiding statuut		1
Graduaat Basisverpleegkunde	Stageovereenkomst		93

³ Jaarrapport Vlaams Partnerschap Duaal Leren, schooljaar 23-24, [72778](#)

Alternierende opleiding in het Secundair onderwijs	Stageovereenkomst alternierende opleiding	65	66
	Totaal	4.779	4.080

5.2 Gevolgde opleidingen uitbetaalde premies

De meest gevolgde opleidingen zijn allen knelpuntopleidingen.

5.2.1 Top 10 opleidingen leerlingenpremie

Tabel 21: Top 10 meest gevolgde opleidingen waarvoor de leerling een leerlingenpremie ontving

Soort opleiding	Opleiding naam	Aantal lerenden
Alternierende opleiding in het Secundair onderwijs	Onthaal, organisatie en sales duaal	209
Alternierende opleiding in het Secundair onderwijs	Winkelmedewerker duaal	167
Alternierende opleiding in het Secundair onderwijs	Verzorgende/Zorgkundige duaal	149
Alternierende opleiding in het Secundair onderwijs	Logistiek duaal	148
Alternierende opleiding in het Secundair onderwijs	Verzorgende/zorgkundige	146
Alternierende opleiding in het Secundair onderwijs	Elektrische installaties duaal	144
Alternierende opleiding in het Secundair onderwijs	Haarverzorging duaal	140
Alternierende opleiding in het Secundair onderwijs	Winkelbediende	128
Alternierende opleiding in het Secundair onderwijs	Onderhoudsmechanica auto duaal	117
Alternierende opleiding in het Secundair onderwijs	Groenaanleg en –beheer duaal	114

5.3 Top 10 opleidingen premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen

Tabel 22: Top 10 meest gevolgde opleidingen waarvoor de onderneming een premie ontving

Soort opleiding	Opleiding naam	Aantal lerenden
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Verzorgende/Zorgkundige duaal	152
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Onthaal, organisatie en sales duaal	143
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Verzorgende/zorgkundige	132
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Winkelmedewerker duaal	122
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Haarverzorging duaal	114
Duale opleiding in het volwassenenonderwijs	Zorgkundige	110
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Elektrische installaties duaal	109
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Groenaanleg en –beheer duaal	101
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Logistiek duaal	100
Alternerende opleiding in het Secundair onderwijs	Winkelbediende	98

6 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

De hervorming van een aantal maatregelen (de mentorkorting, de start- en stagebonus, de doelgroepvermindering voor leerlingen in een alternerende opleiding en de doelgroepvermindering voor deeltijds werkende jongeren uit het beroepssecundair onderwijs) resulteerde vanaf september 2023 in een vereenvoudigd systeem met twee nieuwe premies; de 'leerlingenpremie alternerende opleiding' voor leerlingen die zowel op school als op de leerwerkplek leren en de 'premie kwalificerend werkplekleren' voor ondernemingen die een leerwerkplek aanbieden.

Uit voorliggend rapport kan geconcludeerd worden dat er een substantiële toename is in het gebruik van beide premies in het alternerend leren in het secundair onderwijs ten opzichte van de eerdere start- en stagebonus:

- De leerlingenpremie alternerende opleiding werd **61% meer toegekend dan de vroegere startbonus**.
- De premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen werd **20% meer uitbetaald dan de vroegere stagebonus**.

Deze stijging kent meerdere redenen:

- Het is niet langer verplicht dat een leerling jonger is dan 18 jaar voor de eerste aanvraag. Voor de vroegere stagebonus gold dit al als Coronamaatregel, wat verklaart waarom de stijging minder significant is bij de premie voor kwalificerend werkplekleren dan bij de leerlingenpremie.
- Het stijgend aantal leerlingen in het stelsel duaal leren in het schooljaar 2023-2024 (+ 49% ten opzichte van schooljaar 2022-2023) en het aantal overeenkomsten (+ 14% ten opzichte van schooljaar 2022-2023) draagt ook bij aan de stijging in het gebruik van beide premies.
- De automatische verrijking met gegevens vanuit de overeenkomsten alternerend leren en de elektronische gegevensuitwisseling met RSZ zorgen voor aan administratieve vereenvoudiging.

Ondanks dat vereenvoudigde aanvraagproces, en ondanks meerdere proactieve communicaties naar ondernemingen toe, zijn er **nog 942 overeenkomsten waarvoor de onderneming de premie niet aanvraagt**. Ondernemingen die duaal/alternerend leren aanbieden, leunen op de scholen voor de registratie van de overeenkomsten. De aanvraag voor de premie door de registratie van hun rekeningnummer moeten ze echter zelf indienen. Er zal hiertoe verder ingezet worden op informatie- en communicatie-acties naar de ondernemingen toe. We zien de sectorfondsen hierin als partner, die kunnen wijzen op de rol die ondernemingen zelf moeten spelen in het ontvangen van de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen.

Daarnaast herbekijken we de informatie die vanuit het Departement WEWIS wordt verstrekt. In het kader van het Actieplan Duaal Leren voor het secundair onderwijs wordt bovendien

onderzocht op welke manier de administratie voor ondernemingen en scholen verder vereenvoudigd kan worden.

We stelden ook vast dat **ondernemingen die wel een aanvraag deden niet altijd in orde zijn met hun verplichtingen**. Zo werd 16% van de aanvragen geweigerd omdat de mentor geen geldige werkrelatie had en/of 18% niet tijdig de mentoropleiding gevolg had.

Het up to date houden van de erkende en beschikbare mentoren is een gedeelde verantwoordelijkheid van de sectorale partnerschappen en de leerwerkplekken. Via het loket app.werkplekduaal.be, is dit goed op te volgen. Het is verder ook de verantwoordelijkheid van de onderneming om, bij het opstarten van een nieuwe overeenkomst, na te gaan of de geregistreerde mentor nog steeds betrokken is, dan wel vervangen moet worden. Daarnaast werd gewerkt aan verruimde richtlijnen rond de mentor zodat duidelijker is wie als mentor kan optreden.

Wat betreft de **graduaatsopleiding basisverpleegkunde** tot slot, kunnen we concluderen dat het aantal aanvragen beperkt bleef. Deze opleiding werd omwille van zijn grote verplichte stagecomponent, als uitzondering ingeschreven in de regelgeving. De premie was initieel gericht op duaal leren in het secundair- en volwassenenonderwijs. In schooljaar 2023-2024 volgden 5.096 leerlingen (bron: dataloop onderwijs Vlaanderen) de opleiding graduaat basisverpleegkunde. Er werden hiervoor slechts 93 premies uitgekeerd aan betrokken ondernemingen. We volgen de evolutie hiervan verder op in schooljaar 2024-2025. Als er geen positieve evolutie merkbaar is, dan starten we vanuit Departement WEWIS een onderzoek op om de drempels hiervoor in kaart te brengen.

Colofon

Samenstelling

Vlaamse overheid

Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie & Sociale Economie

Koning Albert II-laan 15 bus 380

1012 BRUSSEL

02 553 42 56

info.wewis@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be/departement-wewis

Auteurs

Dienst competenties

Verantwoordelijke uitgever

Johan Hanssens

Secretaris-generaal

Overname is alleen toegestaan met bronvermelding. Het Departement WEWIS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor het gebruik van de in dit rapport opgenomen informatie.

Uitgave

maart 2026

